

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 24 Cor.
Pe jum. an . . . 12 "
Pe o lună . . . 2 "

Nr. de Duminică

Pe un an . . . 2 Cor.
Pentru România și :
America . . . 10 Cor.

Nr. de zi pentru România și străinătate pe an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA :
Deák Ferenc-utca 20.

INSERȚIUNILE
se primesc la administrație.

Manuscrise nu se înapoiază.

Telefon pentru oraș și comitat 502.

Conflictul cu Serbia.

(*) Vorbirea războinică rostită Sâmbătă în Scupcină de ministrul de externe al Serbiei pare că va avea urmări ceva mai serioase decât agitațiunile de până acum. Reprezentantul monarhiei Austro-Ungare, contele Forgách, în urma ordinului primit de la Viena, s'a prezentat adică la ministrul Milovanovici și i-a spus, că dacă e autentic un pasagiu din vorbirea ce a rostit așa cum o publică ziarul, lui nu-i rămâne decât să întrerupă relațiile diplomatice și astfel să plece.

Pasagiul respectiv este următorul:

»Austro-Ungaria a pus în jugul sclaviei poporul sârb din Bosnia și Herțegovina. Noi nu putem fi liniștiți până ce Austro-Ungaria nu va părăsi aceste provincii.»

Forgách a pretins ca pentru rostirea acestor cuvinte Milovanovici să-și ceară iertare.

Hotărârea lui Milovanovici nu se cunoaște încă. Probabil însă că acest conflict va avea altă deslegare, și anume în sensul telegrammei mai recente din Belgrad.

Iată ce se telegrafiază adică:

»Belgrad, 5 Ianuarie. Guvernul și-a prezentat demisiunea. Este foarte probabil că regele va însărcina pe Pasici să formeze noul cabinet.»

Ceeace nu poate fi însă pe placul Austro-Ungariei, deoarece se știe, partidul cel mai războinic în Serbia este azi partidul lui Pasici.

Scupcina și-a luat de altfel vacanță, din cauza serbătorilor.

Chiar în ședința sa din urmă ea a primit însă propunerea lui Pasici, ca Rusiei, Franței și Angliei să li-se exprime omagii pentru binevoitorul sprigin ce au dat Serbiei în timpul din urmă.

După vorbirea lui Milovanovici, se zice în propunerea lui Pasici, Scupcina așteaptă ca pentru Serbia și Muntenegru să se asigure deplina independență economică și politică, ceeace nu se poate altfel decât dacă Bosnia și Herțegovina vor fi organizate ca principate cu guvernare internațională, *subi suzeranitatea Turciei...*

Ceeace ar însemna: Austro-Ungaria să iasă din provinciile anexate.

Un alt fruntaș sârb, Protici, fost ministru de interne după omorârea dinastiei Obrenovici, a vorbit și mai aspru.

El a zis:

»Împăratul și regele Francisc Iosif și-a extins drepturile suverane asupra a două provincii otomane, prin ceeace a nimicit ultimul articol al tratatului de la Berlin. Faptul acesta s'a petrecut îndată după proclamarea independenței Bulgariei. E lucru indecabil știut, că puțin înainte de proclamarea independenței Bulgariei, prințul Ferdinand a fost primit cu multă prietenie, în Budapesta, de Francisc Iosif. Asta documentează clar, că între anexare și proclamarea independenței Bulgariei este legătură, ceeace a confirmat de altfel și un diplomat în activitate.

»La început monarhia a afirmat, că deja de la 1878 încocoși a considerat ocupațiunea cu definitivă. Faptul proclamării dovedește însă mai bine, că afirmația aceasta nu este adevărată, pentru că estinderea drepturilor suverane dovedește, că împăratul și regele n'a avut până acum acest drept.

E de luat în seamă, că monarhia, al cărui rol ar fi fost să desvolte o activitate civilizatoare, a proclamat anexiunea în momentul când s'a restabilit consiliuța Turciei. Și cu acest prilej s'a dovedit exactitatea afirmării, că monarhia întârzie totdeauna cu o — idee.

»Austria a dat Reichsrathului dreptul electoral după ce întâi Tarul Nicolae a dat același drept Rusiei. În același timp în schimbul recunoașterii anexării, a tradat în Ungaria sufragiul universal, așa că fiul lui Andrássy care ocupase Bosnia și Herțegovina, a venit îndată cu dreptul plural; el a zis Austriei: dacă vrei să recunoaștem anexarea, mărturisii alături cu noi că 10 oameni să aibă un vot iar un om să aibă trei voturi!

»Monarhia se plânge din cauza propagandei marelui Serbie, zicând că mica Serbie nu-i dă pace. Dar cum se petrece propaganda asta pe teritoriul monarhiei? Știe toată lumea că acolo sunt mișcări române, germane și ircedente; nu e deci mirare că este și mișcare sârbă. Din asta se face însă cauză mare, vorbindu-se de primejdii mari: atentate cu bombe și alte asemenea primejdii pentru monarhie.

»In curând se dovedește însă, că ce mincinoase și rușinoase sunt pentru monarhie afirmările acestea. În privința asta mă provoc la cuvintele primarului Vlenel, care despre frații croați a mărturisit, că întotdeauna au fost leali. De altfel Supilo a respins acuzațiile acestea în parlamentul ungar. În numele poporului sârb îi aduc mulțămii mele.

»Mai târziu s'a zis în monarhie că anexarea este pură, chestie a monarhiei, iar nu internațională și se va arăta numai din punct de vedere al dreptului public. Nainte ca primul ministru austriac Bienerth să fi descoperit teoria asta, singur monarhia l-a desmințit, când printr'o notă adresată puterilor europene a adus la cunoștință anexarea și prin faptul că Aerenthal, deși după multă șovăire, în nota sa din urmă a recunoscut caracterul internațional al acestei chestii. Europa

POIȚA ZIARULUI «TRIBUNA».

Din valurile vieții.

De Ioan Slavici.

(Urmare.)

VI.

Ori-și-care om are în el și ceva bun, și ceva rău, oarecare virtuți și oarecare slăbiciuni, și nu prin virtuțile, ci prin slăbiciunile lui îl stăpânește cine vrea să se folosească de el.

Acela dar, care vrea să facă treabă, caută în toți oamenii ceeace e bun, căci numai prin virtuțile lui poate să fie omul folositor, dar acela, care vrea să stăpânească, nu caută în oameni decât ceeace e rău, căci slăbiciunea ea singură le face supus și ascultător. — Așa a fost aceeași totdeauna și pretutindeni, cel puțin așa din când în când chiar și pe la București. Se ivec și aici din timp în timp oameni, cari stăpânesc folosindu-se de slăbiciunea altora, iar pentru aceștia poliția n'are numai să păzească buna rânduială, ci totodată să-și adune informațiuni adeverite foarte prețioase în ceea ce privește păcatele oamenilor. Fiind apoi așa, Bucur n'ar fi prețuit fără de Zec cât prețuia cu dinsa și se făcea cu atât mai prețios, cu cât mai rău se'nfigea în dăveri, pe care nu le putea să le mărturisască. Le știau „șefii“ lui toate, dar li lăsa să le facă, deoarece un șef „inteligent“ n'are decât să se bucure când te știe încrecat în ceva, căci numai așa poate să se folosească ori-și-când de tine.

Erău alegeri, — mare frământare și multă a-lergătură — și pentru poliție.

Guvernul — nu liberal, nici conservator, ci guvern în cel mai adevărat înțeles al cuvântului ținea să-și scoată cu orice preț candidații. Așa cereau interesele superioare ale statului, pe care opozițiunea nu putea decât să le compromită.

Cu cât mai mult se apropia însă ziua fatală, cu atât mai multe erău „șansele“ acestei primejdioase opozițiuni, iar aceasta mai ales în urma stăruitoarei propagande, pe care o făcea dl Aurel Ciocorescu, om tânăr, avocat, orator pe cât de necobosit, pe atât de simpatice și pe deasupra și stăpân al unei frumoase averi. Chiar nici atât nu eră însă destul: el mai eră și ginerile d-lui Fănică Bulbuș, fost senator și unul din cei mai devotați sprijinitori ai guvernului, și isbotise să tragă în partea opozițiunii pe soacru-său dimpreună cu întreaga lui clientelă, care eră numeroasă.

De unde să-l apuci?

Un singur plect avcã: ca toți oamenii, care se simt — poate prea mult — el eră încrezut, îndrăzneț și cam ușurel.

Se apăra fiecare cu armele, cu care e atacat. Majorul îl chemă pe Bucur.

»Uite Bucure — ti zise. — E vorba de o mică incențare, ca să producem o diversione. Să-i punem o cursă lui Ciocorescu. Așa, cum cutrieră mahalalele, ca să facă propagandă electorală, nu e greu să-l prindem undeva într'o aventură galantă cu cineva și să încheiem un proces verbal. Găsești acolo doi martori. Ce-o să coste!?

Se face șpci un mic șgomot, se produce un conflict între el și soacru-său, — iar după alegeri

se lămuresc toate. Se fac asemenea lucruri la asemenea ocaziuni».

Bucur tăcea și ascultă. Vorbele i bubuiau în ureche: — el să găsească un chip de a-l ademni pe Ciocorescu în casa cuiva, care e în stare să facă asemenea mișcări; el să găsească martori; el să-l aducă la timpul convenit pe comisar, ca să încheie procesul verbal. Și trebuie să le facă fără de șovăire, căci altfel știa el ce urmează.

Stetea bulguit și strivit de gândul, că nu-i rămâne decât să facă ceea ce i-se cere.

»Da, Domnule Major, — grai dânsul în cele din urmă; — o să fie însă cam greu să găsească o femeie potrivită, care se „pretează“ pentru asemenea scandal.

Majorul îl fixă cu ochii.

»Trebuie, să înțelege, să fie o femeie mai de șic, — zise el, — dar dacă nu va fi putând aia, cu care trăiești D-ta, îți găsește ea printre cunoștințele ei pe cineva. La o mie, două de lei nu ne uităm».

Bucur începuse să tremure. Ii venia să se răpedă la »protectorul“ său și să-l strângă de gât.

»Iacă ce ai ajuns! — Iacă ce ești! — răsuna însă din adâncimile sufletului său un glas și-l ținea oare-cum paralizat.

»Da! Domnule Major“, zise iar și eși cuprins de un fel de amețală și fără ca să-și poată da seamă, ce va face.

»Dar asta cât mai curând! — strigă dl Major. — Acum s'arăți, dacă ești ori nu bua de ceva».

Bun de ceva!?

De ce mai era el bun!?

Dac'ar fi fost singur în lume, ar fi știut el ce

nu lasă însă ca să i-se atace neva cu forța și mai puțin va tolera ca monarhia să facă asta.

„Monarhia într'una stăruie să-i răpească Serbiilor câte ceva.

„Pentru învingerea rezistenței sârbilor de pe teritoriul său, a dat acestora două numiri: croați și sârbi. Pe cei din urmă i-au atras la sine în virtutea confesiunii lor, pe cei d'al doilea îi persecută în tot chipul. A sosit însă vremea când croații treji să vadă jocul acesta. Dar numai cu greu se desmeticesc; asta din cauza atmosferei sufocante din monarhie.

„Ministrul Milovanovici se înșală când crede că putem trăi în relațiuni amicale cu astfel de vecini. Pe Austria a cuprins-o nebunia dorului de mare putere, dar conglomeratul de popoare o ține legată.

Un alt deputat, naționalistul Voinovici a zis:

»Tărănimea sârbă va aștepta judecata Europei. Dacă asta ar fi nedreaptă, țărani noștri, împreună cu copiii, vor lua arma și trecând Drina, vor zice: »Fraților, veniți cu noi, haideți la luptă!«

Nu se poate descrie entuziasmul cu care Scupcina a primit toate aceste atacuri directe la adresa Austriei. Iar ca să se cunoască în toată Europa sentimentele ce sârbii au față de Austro Ungaria, Scupcina tot unanim a primit să se traducă în toate limbile europene vorbirile rostite de Milovanovici, Protici și ceilalți, și în formă de carte să li-se dea cea mai largă publicitate.

Rar un stat vecin a arătat Austro Ungariei o antipatie mai pronunțată. Ba a nesocotit chiar uzul internațional, bruscându-o cum nu se poate mai aspru.

Cât e de gros la piele, a simțit și Aerenthal, că în astfel de condițiuni trebuie să ceară satisfacție.

Forgács a și cerut și chiar a amenințat cu ruperea relațiilor diplomatice și poate chiar cu — războiul.

Sârbii, așa se vede însă, îi cunosc bine pe diplomații austro-ungari: știu că ei rabdă toate, numai folos să iasă ori cel puțin să nu fie — pagubă.

Iar un războiu cu Serbia în tot cazul ar aduce mari pagube. Și e primejdie la mij-

loc, pentru că e vădit: Serbia nu stă singură. Iar să se încurce în daraveri și cu Rusia, eventual și cu Franța și Engliera, nu-i dă mâna — monarhiei! De aceea sârbii nu se vor speria de nimic, ci vor proceda și mai departe după cum îi va îndemna — inima.

Conflictul din sânul guvernului.

Ziarele de azi confirmă informația noastră de-aseară cumcă în sânul cabinetului din Budapesta s'a declarat un viu conflict. Constatarea de alături a fost poate cea mai importantă din câte s'au ținut dela numirea cabinetului încoace. În chestiile militare un antagonism viu s'a declarat între An drassy și Apponyi care nu înțelege să se dea urcarea contingentului militar în schimbul tricolorului unguresc. De altă parte Kossuth nu primește prelungirea concesiunii băncii austro-ungare, decât cu condiția că după 1817 se va înființa banca națională ungurească.

Este neluodolnic că guvernul trece printr'o grea criză internă.

Darea de seamă a deputatului Nagy Sándor. Nagy Sándor, deputatul Nádiasului s'a declarat pentru votul plural, probabil pentru a mulțami astfel românilor nádiasani cari au votat pentru avocatul din Arad.

Din România.

Conferința d-lui profesor Dobrescu la cercul Femeilor române. Aseară dl profesor universitar Dobrescu și-a dezvoltat conferința sa, la cercul societății Femeilor române, vorbind despre „Rolul bisericii în treacutul românesc“.

D. conferențiar a început prin a spune că biserica, a jucat un mare rol în toate popoarele, și aceasta ne-o probează existența atâtor mănăstiri, și bisericilor de pria orase.

Biserica, zicea d'ea, a fost ceea care a înșurșit la toate națiunile fărăosebire, iubirea de aproape și morala, care este trănicia vieții a popoarelor.

Vorbind de preoții cei vechi și preoți actuali, conferențiarul a spus că dacă, preoții cei vechi, n'au avut atâta cultură, cum au preoți actuali, au

lase un om, fie soț, fie părinte, care-l surprindea pe Ciocoreanu, acesta bine plătit, — îi trebuia o femeie de șic, — aceasta și mai bine plătită, și îi mai trebuiau, și doi martori — tot plătiți și ei. El se dăse dar la d'l Major, ca să-i spună, că două mii de lei sunt puțin.

„De bani nu e vorba, — îi răspunse acesta: fie și trei, fie chiar patru, numai dacă lucrul se face bine și la timp. — Nu uita, că până la alegeți avem numai zece zile.“

Bucur se întoarce acum cu inima ușurată a-cesa.

Cum rămănea însă, dacă lucrurile ieșeau rău?

Acesta nu-l neliniștește, căci le făcea toate din însărcinarea primită dela superiorul său și după îndrumările primită dela dânsul.

Nu și dădea, bist de el, seamă, că majorul voia și el să arate, că e bun de ceva. Dacă lucrurile ieșeau bine, al lui era meritul, iar dacă ele ieșeau rău, întreaga vină cădea pe agentul, care e netrebnic.

Zoa, mai deprinsă a pătrunde în urzilele ascunse ale oamenilor, a simțit-o înse numai decât a-cesta.

(Va urma).

avut însă, o credință desăvârșită și un suflet cinstit.

Așa, am avut pe părintele Nirodem care i scris o evanghelie la mănăstirea Tismana. Avea deosemeni nu oltișii, o evanghelie și altele, am au fost scrise și tipărite parte la noi în parte în Transilvania.

Aceste cărți bisericesti, tipărite în limba noastră au jucat același rol ca și credința.

Vorbind despre mitropolitul Petru Movilă, a Moldovei a spus că el a înființat la biserică Te Erarh din Iași prima tipografie românească.

În Muntenia au fost tipografii la mai multe mănăstiri ca: mănăstirea Cozia, Curtea de Argeș și altele.

Vorbind de mitropolitul Antim Ivireanu al Munteniei, conferențiarul a zis că acesta a pus de s' tradus parte din cărțile slavonești care se citeau în biserică și pe care le a introdus în biserică noastră. În Moldova, mitropolitul Iob Putnean lmită pe mitropolitul Antim Ivireanu, introducând și el cărțile bisericesti traduse în românește.

Cărțile bisericesti, sunt acelea care au fost în credințate în mâinile acelor care au început cetă intrucât singura situație și cea mai populă eră religia.

Încheind dnul conferențiar a spus că, dacă biserica, a jucat un rol mare cultural în țara noastră, tot ea este aceea care a jucat și rolul artistic, intrucât, arta arhitecturii, este foarte veche dela o biserică la alta, și tot astfel se întâmplă și arta picturii religioase care s'a dezvoltat atâtur de cea profană.

Intrunirea transilvănenilor în București.

Ieri s'a răspândit următorul apel către muncitorii, de toate ocupațiunile, din Transilvania și Ungaria, aflători în București:

Muncitori și concetățeni,

Știm cu toții de lupta declărată între popoarele Ungariei și între clasa stăpânitoare, oligarhă aristocratică maghiară, care de zece de ani ține poporul la lanțuri, mizerie și fără drepturi.

Avem cunoștința de toate nelegiuirile din reacționare care, prin legile făcute de reprezentanții ei, cari fără rașine, se numesc deputați poporului, au făcut și continuă să facă legi de conșic împotriva poporului muncitor căntând pe de altă parte, cu șovăismul lor criminal, a bage zizanie, ură și vrășnășie la muncitorii de toate naționalitățile din nenorocita noastră țară.

Este destul ca să înșurșăm câteva din multe nedreptăți făcute de patrioții Ungariei reacționari legea lui Appony de maghiarizare, dizolvarea sindicatelor muncitorești, oprirea intronirilor, confiscarea și amendarea ziarelor, întemnițarea tot ce este cinstit și are curajul să scrie și să spună adevărul.

Ei bine, muncitorimea Ungariei organizată și disciplinată sub drapelul partidului socialist, vă zând că toate nelegiuirile care se fac pe spina poporului muncitor de toate naționalitățile, vine de acolo, să poporul este lipsit de drepturile politice, a început luptă mare pentru a sili pe guvernul țării noastre să dea poporului vot universal, egal și secret pentru toți locuitorii. Însă guvernul coaliționist, cu toate că și-a luat angajamentul când a luat cârma țării, că va da votul universal, acum a „contele negru“, care a numește An drassy, vine cu proiectul votului plural, voină să ne lungescă robia, caută să ne clădă, să fure dreptul a milioane de oameni muncitori de carte acordând celor bogăți, cu avuții mari și milioane, câte 2 și 3 voturi, asigurându-se astfel cei puțini ca tot ei să conducă, și fure și se impliceze poporul. Ei bine, față de acest atentat la libertățile noastre, muncitorimea Ungariei și naționalitățile au declarat luptă contra reacțiunii, luptă care nu va înceta până nu va învinge democrația.

Muncitori!

Față de atâtea nedreptăți, avem datoria să unim glasul nostru alături cu luptătorii din țara noastră și să protestăm împotriva votului plural, să cerem cu putere adevăratul vot universal.

Veniți dar cu toții, femei și bărbați, la mare

are să facă; mai erau însă și ea, și copilul, și bieții aceia de bătrani, care zina se gândiau la dânsul iar noaptea-l vedeau pria somn.

A umblat mult așa boimac pe uliți fără ca să se poată hotărî un fel. Era omul, care se socotea rău căzut și de odată s'a pomenit cu simțământul, că tot ceace făcuse sunt nimicuri în asemănare cu ceace mai putea să facă.

„O fac“, — zise el în cele din urmă, — nu-mi rămâne decât s'o fac“.

Acesta îi era pedeapsa pentru vina de a-și fi părăsit meseria cea ușoară, plăcută și mănănoasă.

„O fac! — zise iar, — dar asta e cea din urmă, cu asta am și scăpat, m'am achitat“.

Nu, el n'avea de ce să și facă inimă rea: asta era scăparea lui!

„Dacă e vorba de mișelie, mișelie să fie, — urmă el — o fac, dar banii îi iau eu, ca să închiriez un local și să-mi instalez barbieria.“

Iavorat de gândul acesta, el o luă spre casă, dar poate puțin se întoarce.

E greu să te simți înșurșat și om de nimic, dar încă mai greu e să știi, ca și alții tot așa te socotesc: ei trebuia s'o facă așa, ca să nu se afle, că dânsul a pus lucrurile la cale. Ori-și-cât de greu i-ar fi fost dar, acum, de data aceasta și ultima dată ei trebuia să se folosescă de Zoa și dacă se poate, numai de dânsu. — îi trebuia

Boalele secrete!

scurgerea, arderea, atât la bărbați cât și la femei, după cum o dovedesc scrisorile de recunoștință se vindacă foarte repede prin medicamentul „Gonotol“. Acest medicament se bea. Prețul unei sticle 6 cor. Comandele de 3 sticle cu 12 cor. se expediază franco. Se capătă pe lângă cea mai mare discrețiune dela Farmacia Salvator în Ruma nr. 1 (Slavonia). — — —

Intre care va avea loc Vineri 26 Decembrie (pe doua zi de Crăciun) la orele 2 d. s., in sala »Românelor Muncitoare«, calea Victoriei 91 (vis a vis de biserica Albă).

Fraților muncitori!

Ciutați cu mic cu mare să răspundeți la chemarea noastră, să trimitem cu toții un cuvânt de îndemn, sceleră cari luptă pentru drepturile noastre. Trăiască votul universal! Jos reacțiunea!

Comitetul de inițiativă al muncitorilor din Transilvania și Ungaria.

Știri slabe din Sătmar.

Din Sătmar primim știri nu se poate mai slabe. Spiritul și împrejurările cari făcură ca în Careii mari să se pierdă definitiv o parohie românească, domnesc și în alte părți, așa că dacă nu se va porni o energetică regenerare a sufletelor, ceace au pățit cei aproape 14.000 români dela Careii, îi așteaptă și pe alții mulți.

Despre spiritul slab ce domnește p'acolo, iată ce ni-se scrie:

În precopiatul Eriului (Sătmar) se află 8 sone ale căror supraveghietor e protopopul din frunțașă comună Sanislău. În acest cerc se află și comuna frumoasă pur românească Vezerd și Andridul (Érendréd) despre care volesc a Vă scrie îndreosab!

În comuna Vezerd se află pe frontispiciul școlii gr. est inscripțiunea numai în limba maghiară. Școala abia zidită de 6 ani, cu multe jertfe și spese aduse din partea poporenilor. Ar fi merit deci să se pună și inscripția românească pe dânsă.

Se vede însă că cei competenți și în chipul acesta vor să se îngușască pe lângă oamenii stăpânilii. Ne mirăm însă d'un lucru: în cea română se află și un avocat român cu numele Duxetu Papp; ca om inteligent nu va lipsi din școala școlară; ne-am așteptat cel puțin dela el la mai multă energie și lumină între poporenii. El va fi știind, că legea școlară din 1907 art. VII. ne dă dreptul ca paralel cu inscripția maghiară se fie pusă și cea românească.

A doua comună e Andridul (mixt). Între preotul și învățătorul de aici s'a iecat o ceartă așa de mare, că sub durata restaurării bisericii s'făcuse să s'a făcut mai în urmă, în una din chiliile parohiale, dela care învățătorul, care e și cantor a fost oprit de către un curator ce stă în ușa chillei parohiale. Asta din porunca preotului. Dar învățătorul fiind și cantor, nu s'a supus, ci intrând, a mers să-și ocupe strana, de unde apoi plătitorii sufletesc prinziindu-l de mână, l-a alungat și a dat afară cu dânsul. Iar sfântirea de biserică s'a îndeplinit cu mai mulți preoți în frunte cu protopopul fără să fi avut cantorii diplomați, ci spre mai mare rușinea tuturor străinilor a lăsat și dl protopop să fie executate cântările prin un »cloc« ce a fost adus dela țarină.

În fine după multele neînțelegeri, ce să vezi, s'a desbinat poporul în secte și și-a dat cel mai scump tezaur strămoșesc, (școala) statului, în adunarea condusă de preotul ce trăiește cu prescuri de pe altarul Domnului.

Corpurile legiuitoare române.

— Ședința dela 20 Decembrie v. a camerei. —

Camera.

S'a deschis sub prezidenția dlui M. Ferechide. Dl C. Dragu a depus o petițiune a institutorilor din Fălticeni prin care cer sporirea salariilor.

S'a votat proiectul prin care județul Ilfov a fost autorizat să contracteze un împrumut de 200.000 lei pentru construirea unei cazarme la Oltenița și a localurilor pentru judecătoriile din județ.

De asemenea s'a votat proiectul prin care Eforia Spitalelor civile e autorizată să cedeze ministerului de finanțe un teren în jud. Ialomița pentru construirea unui pichet.

Camera s'a ocupat apoi cu votarea de reconoașteri.

La orele 3 ședința s'a ridicat anunțându-se cea viitoare la 12 Ianuarie 1909.

Senatul.

Se deschide la orele 2 și 40 minute. Prezidează dl vice-președinte general Budișteanu.

Prezenți 102 d-ni senatori.

Pe banca ministerială dl Anton Carp.

Dl I. Grădișteanu repetă cererea de a i-se pune la dispoziție dosarul vânzării puștilor sistem Martini, sprijinind a adresa o interpelare asupra acestei vânzări.

Se pune la vot pentru a doua oară naturalizarea dlui N. Bozianopol din Zimnicea și se respinge.

Se admite naturalizarea dlui Dr. N. Demetriade din Craiova.

Se admite fără discuție concluziunile raportului comisiei de petițiuni.

Sunt reconoașteri cetățeni români d-nii: Iosef Luca din București, Hercule M. Samarineanu din comuna Schatu, jud. Ilfov.

Se hotărăște ca viitoarea ședință să se țină la 12 Ianuarie. Ședința se ridică la orele 3 și 25 minute.

Din străinătate.

Prânz Parlamentar la Yildiz. Constantinopole. — Ieri a fost un mare prânz de gală la Palatul Yildiz în onoarea deputaților Camerei. Deputații au fost salutați în sozire cu onorurile militare.

Sultanul i-a salutat cu mai multe strigăte entuziaste de »Vivat«.

Primul secretar al Sultanului a citit discursul Soveranului spunând că acest prânz este un eveniment fericit, care se întâmplă pentru prima oară în istoria Imperiului.

Acest eveniment deschide o eră nouă și reditoare pentru Imperiul otoman.

Discursul a fost des întrerupt de deputați cu strigăte de »Vivat«.

Președintele Camerei, Ahmed Rıza, a mulțumit spunând că poporul otoman strigă împrejurul Sultanului va lua o înaltă poziție în lumea civilizată, terminând cuvântarea sa cu strigăte de »Hurra«!

Apoi s'a făcut cere și Sultanul a spus că nici odată el n'a resimțit așa mare satisfacție decât în această fericită ocazie.

Strigăte de alarmă în Serbia. Când răsunau străzile Belgradului de izuțe la adresa Austro-Ungariei, faptul a fost primit ca un simptom trist, nu i-s'a atribuit însă atenție mai mare. Când declamă pătimașul principe Gheorghe despre »interesele vitale« și »anima« poporului sârbesc, când Pașici nutria mereu dispoziția războinică din Serbia, nu s'a gândit nimeri la un războiu serios cu Austro-Ungaria. Și buletinele ce pătrundeau din când în când dela ședințele secrete ale Șepcinei în publicitate prevestiau numai pace și eventuale compenzații prin proiectata conferință.

Cu atât mai neașteptată a fost schimbarea țintei cercurilor oficiale, ce s'a manifestat deja în ședința din 2 Ianuarie a Șepcinei sârbești când șeful partidului progresist Stojan Novacovici a înaintat la adresa guvernului cunoscuta sa interpelație.

Boicotelul în Turcia. Boicotelul mărfurilor austro-ungare la dimensiuni tot mai largi. Ținuta populației devine din ce în ce mai agresivă și a avut drept urmare un nou demers energetic din partea plenipotențiarului Pallavicini la ministrul de externe din Constantinopol și l-a amenințat că ținuta cercurilor oficiale din Turcia va produce mari complicații, deoarece răbdarea Austro-Ungariei se va rupe dela o vreme.

»Navigazione Italiana« s'a atașat sindicatului de boicotej.

Anexiunea Cretei. Comitetul juno-turc va arăta în tot imperiul demonstrații de protest în contra anexiunii Cretei din partea Greciei. »Jenî Gazette« anunță pentru eventualitatea, că guvernul grecesc arată intenția serioasă de a anexa Creta, un boicot și mai turbat în contra Greciei, decât în contra Austro-Ungariei.

Viața prințului moștenitor turc în primejdie. Cercurile politice de aci continuă să se ocupe de pozițiunea prințului moștenitor, deoarece siguranța sa pare a fi mers în primejdie.

Cel 14 indivizi cari pătrunseră în palat n'au fost încă îndepărtați ci din contră au o atitudine mai dârjă ca până acum.

Ministrul poliției l-a chemat la dânsul și l-a sfătuit să părăsească serviciul, asigurându-i că moștenitorul tronului va continua a le plăti lefurile ca în prezent, dar ei au refuzat.

Comitetul central pentru uniune și progres, care s'a ocupat de chestiunea aceasta, a fost invitat, să îngrijască de siguranța prințului Reșad Efendi, trimițând trupe spre a păzi palatul.

Din țara terorizmului. Ieri s'au condamnat în lecaternoslav din 130 de acuzați pentru crime politice 32 la moarte, 12 la închisoare pe viață, 47 la închisoare pe un termen anumit de ani și 39 au fost achitați.

În urma acestui act de barbarism nemal pominit cadetul Millikow a adus o propunere pentru trecere la ordinea zilei, prin care se exprimă indignarea contra verdictelor de moarte, cari devin tot mai dese și dăunează morala populației și vaza Rusiei ca stat civilizată.

Duma binclăteles. a respins propunerea.

Căile ferate orientale. În expozitul său bugetar ministrul de finanțe Sallabașev relevă partea financiară a chestiunii căilor ferate orientale. Arată, că dobânda societății pentru exploatarea căilor ferate orientale a dobândit în decursul celor 5 ani din urmă în mediu o dividendă de 5⁴/₁₀% adică 2.700.000 franci la un capital de 50 milioane. Câștigul acesta nu corespunde însă numai dreptului de exploatare, ci și capitalului, ce constă din bani gata, obligațiuni și material în valoare de 32.525.560 franci, din care rezultă un câștig de 5%, adică 1.626.278 franci, așadar câștigul numai din dreptul de exploatare e de 1.073.722 franci, care corespunde unui capital de 27.474.440 franci pentru toate căile ferate a societății sau 5.264.238 franci pentru linia ocupată de Bulgaria.

Băncile mari, în a căror proprietate se află resp. căi ferate, vând acțiunile la bursele din Viena cu un curs mediu de 112¹/₁₀% și taxează valoarea întregii linii ferate orientale, inclusive capitalul efectiv, cu 56.250.000 franci. Dreptul de exploatare se urcă deci după răfulala lor la 5.812.488 franci pentru linia ocupată. Diferența de 551.250 franci rezultă din speculația bursei. Între expunerea lui Sallabașev și declarația lui Liapcev nu-i nici o deosebire, fără că Liapcev vrea să stabilească o sumă rotundă, ce ar avea să o plătească Bulgaria drept rescumpărare pentru obligațiunile ei față de poartă și societatea căilor ferate orientale, pe când Sallabașev s'a mărginit numai la expunerea părții financiare a chestiunii.

Anglia acceptază, dupăcum anunță o depeșă oficială, modul de procedură propus de Austro-Ungaria cu privire la conferința proiectată.

Declarațiile dlui Brătianu și presa străină.

— Comentariile presei bulgărești. —

În momentele critice prin care trece Orientul european, atitudinea României eră privită ca hotărâtoare pentru posibilitatea păcii și a războiului. Presa străină s'a grabit să comenteze cu de-

Cadouri de Crăciun

foarte frumos executate se capătă cu prețuri nespuse de mici dela: **Máthé és Társa »prăvălie de lucruri de artă și parfumerie Venus«** în Cluj (Kolozsvár) str. Ferencz József nr. 2, lângă podul de fier.

Mare depozit de rum, licheruri, tee, esențe; articlii de casă și văpseli. — — —

cebită mulțămire declarațiile ministrului nostru de interne asupra politicii externe a țării.

Importanța celor declarate de dl Brătianu este în legătură cu personalitatea politică a d sale și rolul preponderant ce-l joacă în partidul național-liberal.

Bulgaria mai ales a fost adânc impresionată de cuvântarea dîni Brătianu. Gazetele s'au ocupat în articole de fond, comentând discursul în modul cel mai favorabil.

Ca să ne facem o idee de aceasta reproducem mai la vale, părerile ziarului „Veserna Posta“, care într'un articol de fond aduce cele mai mari laude politicii noastre externe, pe cari o găsește conformă cu nevoile țării și interesele mari ale neamului întreg de pretutindeni.

„Când întregă presă europeană a lărga după știri senzaționale, când afaceria Steiaheil era în gurile tuturor iubitorilor de romane feuilletoniste poporul bulgar aștepta cu nerăbdare declarațiile lui Iswolaki și atitudinea României după evenimentele desfășurate în timpul din urmă.

„Poporul bulgar se gândea mereu la marele act care trebuie susținut cu prețul oricărui sacrificiu.

„D. Brătianu s'a făcut ecoul sentimentelor unui popor de a cărui amicitie avem absolută trebuință.

„Nu e pentru prima dată de când România și-a manifestat sentimentele de dragoste față de noi.

„In toate momentele grele ale istoriei noastre moderne, noi am contat pe prietenia și ajutorul poporului românesc. Emigrarea nenorociților cari nu puteau suferi jugul așător al unui guvern feroce, a găsit o primire bună și caldă din partea României.

„Toate protestele Europei, n'au clătinat prietenia acestui popor blajin, care a suferit același jug ca și noi. Bazele revoluției bulgărești dela 1876 s'au pus în România.

„Mărețea victoriei dela Plewna se datorește în mare parte vitejiei armatei române.

La 1885, când am proclamat anexarea Rumeiilor orientale România ne-a dat sprijinul ei moral, și-a păstrat neutralitatea când regele Milan îndemnat de guvernul din Viena ne-a declarat război.

„Simpatia României au fost neschimbate față de noi, când la 9 August, după lovitură de stat a lui Stambulow, fiind părăsiți de Rusia, ne-am alipit de prietenia noastră de peste Dunăre, și am cerut ajutorul ei, până când Europa ne-a recunoscut pe actualul suveran.

„Și România n'a ieșit din fagurul tradițiilor sale. Politica României apără meritele interese ale statului; Bulgaria și România sunt legate prin trecutul lor, prin interesele economice și de stat actuale. România și Bulgaria au urmărirea în Orient de cât apărarea ființei lor naționale, dezvoltarea lor culturală și comercială, politica celor două vecine nu e o politica de aventuri, proprie zitor state din Orient.

Nici un bărbat politic din România n'a elintit aceea solidaritate care ne leagă unii de alți nici o au jertfit-o pentru combinații efomere și șanse irealizabile. Dar nici unul n'a susținut-o cu atâta autoritate și cu atâta elocință convințătoare, ca fiul lui Ion Brătianu:

„Iacă de pe băncile școlii noi luoaștem numele lui Ion Brătianu, acel mare bărbat care a susținut cu așa dragoste interesele noastre naționale. Noi știm că Ion Brătianu primea în casa sa și dădea ajutor emigrațiilor nenăvăliți, cari fugeau din țara lor pustie.

„Botea era scăpat de furiile polițailor de Ion Brătianu, el primea pe eroii revoluției, fără a lua în seamă de protestele Europei.

„Și astăzi din nou se înviază vechea prietenie și armonie dintre Bulgaria și România, în momentele cele mai critice pentru noi.

„Dl Ion Brătianu, continuatorul politicii și tradițiilor marelui său tată, deșteaptă iubirea noastră adâncă către actualul mare om de stat ro-

mân, care va face pentru România de sigur tot atât ca și cel care a creat-o“.

Articolul este semnat de Doctorul S. Radef primul redactor al ziarului „Veserna Posta“.

Catastrofa îngrozitoare din Sicilia.

Regele către armată.

Scăparea răniților.

Scăparea răniților.

Palermo, 5 Ianuarie. Din familia consulului rus din Messina a ramas în viață numai soția consulului. În stare foarte gravă a fost dusă la Siracuză.

Pe vasul „Volta“ este îngrijit un copil d'o lună, care a fost scăpat din brațele mamei sale moarte între ruine.

Peste 10.000 soldați ziua și noaptea lucrează la salvarea nenorociților.

Mirosul cadavrelor devine tot mai insuportabil. Militarii se achită cu adevărat eroism de datoria lor.

Societatea de salvare din Viena, în frunte cu medicul-șef Dr. Charas, a plecat la Messina și va sosi acolo probabil azi.

Printre ruine se mai găsesc și acum răniți în viață.

Soldații sunt foarte severi în ce privește ordinea și siguranța publică. Un sergent, la care s'au găsit mai multe mii de lire, a fost împușcat, deoarece desigur ei a jefuit acei bani. Civinni, corespondentul ziarului „Corriere della Sera“ era s'o pătească și el: să fie împușcat pentru că adunase de pe jos niște scrisori.

Din Reggio se scrie că o fată tinăra a voit să scape sărind din etagiu. A căzut însă în grilagiul balconului, unde a stat spânzurată, cu capul în jos, patru zile; se înțelege a murit.

Jefuitorii împușcați.

Roma. Ziarele aduc amănunte înfiorătoare despre mișelia bandiților și vagabonzilor cari jefuiesc pe morți și răniți. Ieri curtea marțială a împușcat 10 bandiți de aceștia. Marinarii ruși au împușcat și ei câțiva jefuitori prinși asupra crimei. 26 ore întregi acești bandiți au terorizat între ruinele orașului. Depăce au fost prinși, ei s'au purtat cu mult cinizm și liniște.

La unul dintre bandiți s'a găsit stilet, revolver și o batistă sângeroasă cu ajutorul căreia astupă gura victimelor, să nu strige când le jefuiește.

În Reggio bandiții au purtat lupte sângeroase cu miliția. Au împușcat numeroși soldați.

Mărlinima Papei.

În spitalul Sta Maria, Papa a pus la dispoziția răniților 400 paturi. Și-a exprimat în același timp regretul că din cauze politice nu poate merge să mângâie pe nenorociți la fața locului, dar — a zis — la spitalul Sta Maria se va duce să vadă pe

răniți. Spitalul este despărțit de Vatican numai printr'un drum de stat.

Institutul de salvare a copiilor susținat de Vatican, din ordinul papei, va primi și va crește 500 copii din Sicilia și 500 din Calabria.

Regele către armată.

Regele a adresat următorul ordin de către armată:

„Cu ocazia îngrozitoare nenorociri, care a lovit o parte însemnată a patriei noastre, căzând jertfă două orașe din Sicilia și Calabria și numeroase comune din provincie, m'am convins din nou în persoană despre noblețta entuziasmului trupelor de infanterie și marină, care au sub codacerea ofițerilor și cu ajutorul marilor străine, în compătimirea sa profundă a produs minuni, scoțând, cu adevărat eroism, dintre ruine victimele nenorocite, a îngrijit pe răniți, celor rămași în viață făcându-le rost de a se adăpă și îngrijindu-se de susținerea lor în viață. Mi aduc viu aminte de aceste sfâșietoare scene, care m'au emoționat adânc și în sufletul meu a delectat admirație profundă pentru oștire și marină. În chip spontan sentimentul meu de recunoștință se manifestă pentru amiralii, căpitani și matroloții marinei engleze, ruse, germane și franceze, cari au dat probe admirabile de solidaritate umană, când în chip atât de marinos ne-au sarit în ajutor.

Victor Emanuel.

Ajutorul Serbiei.

În ultima sa ședință, Scurpina a votat unanim să se trimită nenorociților din Italia un ajutor de 60.000 lire.

Miraculoasa scăpare a un arhiepiscop.

Este azi cert, că Dervico, arhiepiscopul din Messina a scăpat cu viața și chiar fără a fi rănit.

Iată ce povestește el:

— În minutul catastrofel era în capăt. Eu am vrut să scap, am văzut că toate leșurile erau ocupate. Am îngrunchat atunci înaintea Crucifixului și am rămas astfel așteptându-mi moartea. Astfel am petrecut restul nopții. A doua zi m'au salvat.

Salvatorii spun și ei că au găsit pe arhiepiscop în genunchi în fața altarului, în omă. Când a spus că el e arhiepiscopul, n'au vrut să creadă, ei ziceau că va fi unul care a ieșit de groază.

Câți germani au pierit?

Berlin, 5 Ianuarie. — Se crede, că numărul germanilor, cari au fost victimele îngrozitoarei catastrofe din Messina trece de 500.

Ajutoare din Viena.

Viena, 5 Ianuarie. — O expediție de ajutoare din partea societății vieneze voluntare a salvat cu trei fargosne pentru bucatărie și muncă cantități de merinde, sub conducerea doctorului Charas, a plecat la fața locului catastrofei în Italia.

Cauzele dezastrului din Italia. — Enorme pete solare.

Geologii vor discuta mult despre cauzele, care au provocat catastrofa din Calabria, dar ei vor mai trebui să înă socoteală și de alte cauze decât interiorul incandescent al pământului, în terenurile de dimensiuni enorme, cari se prăbușesc.

De aproape o lună de zile, cerul a fost încontinuu înorat și abia Sâmbătă în 20 Decembrie a fost cu totul senin. Știm din trecut, că mai târziu de atunci, cutremururile, sau erupțiile vulcanice, coincidă cu apariția pe discul soarelui a petelor numite pete solare. Eram sigur că de astădată vor fi asemenea pete. Sâmbătă de dimineață am examinat suprafața soarelui cu o mică lună

Fabrica de spălat cu aburi

„KRISTALY“

Kristaly gözmosó gyár, Kolozsvár, Pályaudvar.

Cu mașinăriile sale cele mai moderne, aranjată cu puteri electrice, spală, calcă și curăță albituri bărbătești și de dame, și tot felul de lingerie cu prețuri moderate.

— La o sumă ce trece peste zece cor., pachetul se retrimite porto-franco.

de 54 mm. obiectiv, fabrica G. S. Merz și am găsit ceace prevedeam.

În partea de nord a soarelui, (care în lunetele astronomice se vede în partea de sud), se află un grup de trei pete mari. Cea din față are un diametru aproximativ de 80.000 kilometri, adică de cinci ori mai mare decât acela al pământului.

Lângă ea se află un început de pată solară, pe un diametru cam de 25.000 kilometri, teren în plină revoluțiune, plin de mici pete și punți luminoase.

În cea de a doua gravură se poate observa o a treia pată, care are proporțiile celei din față.

În petele solare se petrec totdeauna revoluțiuni extraordinare de mari, care au influență asupra pământului nostru, influențe bine constatate, mai ales în timpul din urmă. Ziarele și revistele străine vor vorbi de sigur despre coincidența petelor solare cu groaznică catastrofă din Calabria. M'am grăbit să le scriez, pentru ca publicul nostru cititor să aibă știrea aceasta mai din vreme. De altfel, petele solare în chestiune pot fi văzute chiar numai cu un binoclu în fața căruia ai pus o sticlă colorată, sau înegrită la fumul de luminare.

Greca și victimele din Italia.

Atena, 20 Decembrie. — Camera a votat cu unanimitate un credit de o sută de milioane lei pentru victimele din Italia. Guvernul a decis să trimită un cuirasat cu un transport de medici și ajutoare la Messina.

Răspuns la telegrama regelui Carol.

Ca urmare la telegrama de condoleanță trimisă M. Sale regelui Italiei de suveranul României, M. Sa regele Carol a primit următorul răspuns:

»Buna ta telegramă m'a încredințat odată mai mult de amicitia ta fidelă și călduroasă față de mine și de țara mea, atât de însercată; cu inima pătrunsă de tristețea și de recunoștință, îți mulțumesc în mod viu.»

Vittorio Emanuele.

NOUTAȚI.

ARAD, 5 Ianuarie n. 1909.

— Consistor plenar. Pe Marți 30 Decembrie v. (12 Ianuarie) este convocat în ședință plenară consistorul aradan.

La ordinea de zi va fi deliberarea asupra actelor despre ultimele examene ale școlii populare confesionale.

— Conferința Interparlamentară se va ține în anul 1909, în August, în capitala Canadei. Dramul ține până acolo 6 săptămâni. Sperăm că contele Apponyi baritonul guvernului „național“, se va da să declare și acolo. Ar mai avea bițele școlii confesionale puțină odihnă!

— Alegerile din București. Aseară târziu am primit știrea telegrafică despre rezultatul alegerilor parțiale din București. Dintre candidații celor trei partide n'a înfrunit nici unul majoritatea necesară. Biroul a declarat balotaj.

— Intrunirea studenților la universitatea din București. Ieri studenții s'au întrunit în sala Universității pentru a discuta modalitatea participării lor la serbările ce vor avea loc cu ocazia aniversării a 50 de ani dela unirea principatelor.

Cel din față în cuvântul studentul Malinchi. D-a critică studențimea din punctul de vedere că n'a fost nici odată în stare să serbeze o zi națională, așa cum erau obișnuiți din școlile primare și din licee. Propune un plan de program al serbării. Își exprimă părerea că trebuie în aceea zi o slujbă religioasă dimineața, unde va vorbi ori un preot ori un student.

După masă să se ceară o sală în Aula Universității sau la Ateneu, unde să se țină o conferință, să se cante, lectură, dansuri naționale etc. Apoi propune o procesiune la statua lui Rosetti, cel mai mare bărbat care a luptat pentru unire.

Au mai vorbit în același sens dnil Peceacof, Popescu-Prahova și Cotenescu.

Apoi dl Gh. Dumitrescu tot în vederea programului și în același ordine de idei critică procedeul directorului dela liceul sf. Sava și al profesorilor cari au fost împotriva cântării imnului „Deșteaptă-te Române“ cu ocazia unei serbări la Teatrul Național.

De asemenea se întreabă de ce profesorii dela universitate n'au spus nici un cuvânt studenților la cursuri în vederea serbărilor dela 24 Ianuarie. Crede că e nevoie să fie un număr mai mare de studenți cari să ia hotărârea ca să poată avea răspunderea reușitei.

Cinechi Eugen propune ca serbarea s'o organizeze societățile studențești și propune ca cel ce trebuie să țină conferința să fie studentul Lazar dela litera.

Se alege o comisiune compusă din președinții societăților studențești autorizate și din câte un membru din comitet, comisiune care va organiza serbarea și alcătuirea programului.

— Tipografii români din Arad pentru — analfabeți. Dupăcum aflăm harnicii tineri tipografi din tipografiile »Diecezana« și »Tribuna« au hotărât ca jumătate din venitul curat — dela concertul împreună cu joc, ce-l vor aranja Sâmbătă, a treia zi de Crăciun la »Casa Națională« din loc, — să se dea pentru un curs de analfabeți.

Fapta se laudă de sine! Din parte-ne le dorim succes strălucit și mulți — imitatori.

— Un furt împrennat cu omor s'a făcut Duminică la gara orașului Alba Regală. Duminică dimineața un individ mascat a intrat în oficiul de poștă a garei. În oficiu lucrau patru înși. Hoțul strângea în mână un revolver și-l amenința pe toți, că-l împușcă, dacă nu-i vor da banii ce se găesc în casă. Dupăce și-a luat prada, banditul și a îndreptat revolverul spre oficianul Kiss, care, lovit la tâmplă, a căzut mort. Cei alți oficanți au încercat se scape cu fugă, dar hoțul s'a lăsat după ei trăgând mai multe focuri de revolver. Atunci într'un moment norocos, servitorul Berényi s'a aruncat asupra hoțului și l-a trântit la pământ. Un alt servitor, Szajka, care a sârit lui Berényi în ajutor, smulgând hoțului arma din mână, a tras asupra lui mai multe focuri și l-a zdrobit capul. — Mai târziu dupăce s'a făcut cercetare s'a dovedit, că individul mascat era servitorul dela Institutul de corecțiune Ștefan Kern. Soția ucigășului a fost deocamdată deținută. Se bănuiește, că ea ar fi fost de mai multe ori înțepată la planurile soțului său.

— Un nou dicționar al limbii românești. Un dicționar românesc, scrie »Independența Română«, în care fiecare cuvânt să fie analizat și fixat în chip definitiv este de sigur o lucrare folositoare, cu atât mai mult că dicționarul »Academiei Române« nu va putea fi la îndemâna oricui.

Această lucrare însemnată a fost interpretată de doi profesori cunoscuți dela universitatea din București, dnii Aurel Candrea, Hecht și Ovid Densușianu. Dicționarul, pe care-l anunțăm azi în partea bibliografică a ziarului nostru, apare în fascicule tot la două-trei luni odată. Lucrarea este făcută într'un mod foarte rațional. Ea cuprinde formele literare cu citațiuni de autori vechi și contemporani, formele dispărute, formele populare, cu indicațiunea regiunilor unde se întrebulează, origina cuvintelor.

Se nădărdim că acest dicționar va contribui să fixeze cât de puțin limba noastră românească.

— Lucruri slabe în Bărzava. În Bărzava românii de legea ortodoxă își dau extraordinara silință să susțină școala confesională. În același timp preotul român unit s'a apucat să facă prozelitism: îndeamnă pe oameni să treacă la sfânta unire, căci atunci nu vor mai fi silii să plătească dare de cult, ci stăpânirea le va face ea școală — ungureasă.

Orice comentariu e de prisos.

— Dărulul. Iuvățătorul pensionat din Almaș, Cornel Novac cu ocaziunea sărbătorilor Nașterii Domnului a binevoit a dărui școlarii mei 15 bucăți calendare.

Pentru această faptă nobilă și vrednică de toată lauda susnumitulul iuvățător în numele școlarii mei pe această cale îl aduc cele mai sincere mulțumiri, dorind ca bunul Dumnezeu să-l lungescă firul vieții și să-l trăiască încă mulți ani, ca să mai poată face astfel de dăruri. — Almaș, la 4 Ianuarie 1909. Ioan Iancu. Iav.

— Dela seratele Asociațiunii. Duminică 3 Ianuarie n., a avut loc în sala festivă a casei naționale din Sibiu, o frumoasă reprezentație teatrală. Diletanții sub conducerea dnl I. Enescu au jucat »Casă Veche« comedie într'un act de André Theuriot cunoscutul scriitor și membru al Academiei franceze (decedat astă primăvară). În această piesă cu un subiect plin de ființe și poezie, e vorba de o fată tânără, Maria Lejeanu (D-ra Hodoș) care se plătisește oimplit într'o casă veche, într'un orașel mic de provincie și îi e dor de oraș mare, de necunoscut. Unchiul ei, bătrânul Dionisie (dl I. Enescu) ține însă în această casă unde — »a văzut lumina lumii și singura lui dragoste...« și când aude că e vorba să se vândă e nebun de desperare și durero. Sosește însă un tânăr (dl S. Barcian) care cucerește inimile tuturor, face pe d-ra Maria să înțeleagă farmecul lucrurilor vechi și în loc de vânzare, se sfârșește actul cu o logodnă. Bătrânul Dionisie e fericit la culme iar mama Leana, o servitoare credincioasă (d-na Tăslăuanu) se bucură că nu mai trebuie să se despartă de »vițitoarele ei«.

Di Enescu care pare a fi specialist în interpretarea rolurilor de bătrâni, a fost și de astă dată la înălțime iar diletanții pregătiți de d-ra i-au făcut numai oisete prădând care de care mai bine și mai natural. Sala răzuna merou aci de râsetele aci de aplauzele publicului locuitor care mai așteaptă și alte reprezentații teatrale. E trist că dl Enescu ne părăsește pe multă vreme, fiind chemat la armă. Cum însă mai avem în Sibiu pricepători în ale teatrului și frumoase talente sperăm că ne va fi dat să mai asistăm iarăși această la reprezentații de acest fel.

Înainte de piesa teatrală dl Enescu ne-a declamat cu inimă și căldură două poezii de poetul G. Coșbu: »Regina Ostrogoților« și »Cea din urmă rugămintă«. Pentru amândouă a fost via aplaudat.

B. R.

— Moartea preotului Ion din Petersburg. Poporul rus așteaptă iuvirea lui. În ziua de 1 Ianuarie st. n. a murit la Kronstadt faimosul preot Ioan, cunoscut în toată Rusia ca făcător de minuni.

Îndată ce s'a aflat de moartea preotului Ioan, mii și zeci de mii de credincioși din întreaga Rusie, au început să se îndrepte spre Petersburg. Trezurile sunt laute cu asalt de mulțimea credincioșilor. Mii de oameni, din cauza lipsei de vehicule trec din Petersburg la Kronstadt pe ghiță și-și petrec noaptea prin împrejurimi, sub cerul liber. Toți voiesc să asiste la înmormântarea acestui sfânt. Gara este extraordinar de mare și se așteaptă să se întâmple accidente credincioșilor ce stau pe ghiță și zăpadă așteptând ziua înmormântării.

Poliția a luat măsuri pentru ori-ce eventualitate.

În popor s'a răspândit zvonul, că preotul Ioan a fost văzut a doua zi după moartea sa, cam s'a urcat la cer pe un nor de foc.

Mulți sunt incredințați, că a treia zi, preotul Ioan va învia ca și Hristos, dar va trăi înainte în mijlocul poporului rus.

— Nevroza telegrafistilor. Doctorul Sinclair, doctor al administrației engleze a poștelor, a studiat într'un document oficial, cauza numeroaselor greșeli comise în transmiterea telegramelor. Greșelile acestea fac disperarea ziaristilor care de multe ori nu reușesc să le ghicească sensul adevărat. Din această cauză se întâmplă de multe ori, că se tipăresc telegrame care nădăd exacte, aduc pagube ziarului.

După părerea doctorului Sinclair erorile acestea sunt datorite unei nevroze profesionale, unor crampe care oboresc mâna telegrafistului, făcându-l să schimbe literile și să le pună unele în locul altora.

Lucrul acesta nu se poate observa dela început, deoarece se întâmplă de multe ori să se schimbe literile din greșală.

Când faptul se repetă încă două numai nevroza profesională poate da o explicație satisfăcătoare.

Remediul acestei nevroze este lesne de găsit după părerea doctorului englez.

Pentru acesta trebuie ca funcționarii să nu lucreze continuu, înlocuindu-se unii pe alții, pentru a avea astfel cu toții timpul necesar pentru a se odihni.

— **Invitare.** La concertul și petrecerea de dans ce o aranjează „Reuniunea română de cântări din Oravița-mentană” la 13 Ianuarie n. (Sâmbătă) în sala hotelului Corosna (Ungurească din Oravița-mentană. Program: 1. „Noaptea” cor. bărb. 2. Declamație de G. Bogdanfi. 3. Dima: „Copila tinerică”, cor. mixt. 4. „Privighitoarele” duet cântat de d-șoarele Delia Trăilă și Miși Dragoescu. 5. Dima: „Dorul” cor. bărb. cu solo de bariton cântat de dl G. Tălescu. După producție dans. Intrarea de persoană: 1 coroană 50 fl. Bilet de familie: 4 cor. Săprăsolvirile se primesc cu mulțumită și se vor quita pe cale ziaristică. Venitul curat e destinat pentru sprijinirea fondului reuniunii. *Președintele.*

— **Un frumos act de binefacere.** Azi la 3 ore d. z. s'au împărțit între elevi și elevele școlii populare gr. cat. de aici darurile de Crăciun în număr neobișnuit de bogat. Peste 62 copii de școală au fost dăruți cu diferite vestimente călduroase, cu material pentru lucru de mână, colaci, mere, smochine, revizite de învățământ etc. Acest act frumos de binefacere se datorește hărniciei comitetului Reuniunii de femei pentru înfrumțarea bisericii în frunte cu zelosa prezidență a Reuniunii d-na Elena Dr. Isacu.

Distribuirea darurilor a fost precedată de cântarea imnului Nașterii Domnului și a unei colinde potrivite ambele executate în cor din partea elevilor frumos și precis sub conducerea învățătorului Romul Botezan și de 2 declamațiuni asemenea potrivite actului, după cari dl. protopop Nic. Togan prin cuvinte alese arătând înălmățata actului de binefacere în legătură cu serbătoria Nașterii Domnului îndeamnă pe elevi să fie cu mulțumită și recunoștință față cu binefăcătorii lor. La aceasta înălțătoare festivitate școlară pe lângă un public numărös au asistat membrii comitetului Reuniunii femeilor în frunte cu d-na prezidență Elena Dr. Isacu, dl. Iuliu Bardosy, inspector școlar reg. în retragere, dl. Romul Simu și fam., și alți intelectuali. Bucuria generală era întâmpinată pe fețele tuturor și îndeosebi pe ale copiilor și părinților prezenți.

Spesele acestui act înălțător de binefacere au fost scoprite prin contribuții benevole. Au contribuit în bani: Câte 20 cor. Casa bisericii și d-na Elena Dr. Isacu, 13 cor. 26 sau colectat cu discul în biserică câte 10 cor. d-nele Elena Rusu și Ana Togar, 6 cor. A. P., 4 cor. dl. major Ios. Sebastian, 3 cor. d-na Emilia Dr. Rusu, câte 2 cor. d-nele; Irina Bardosy, Ida Brehan, Carolina Codarcea, Eugenia Crețiu, Cornelia Dr. Dan de Apșa, Maria P. de Harșaru, Elena Henteș, Elena Lucța, Constanța Dr. Popp, Valeria Popescu, Luiza Rașiu, Cornelia Sardu, d-șoarele Nina Dunca de Sșjo și Felicitia Rașiu, dl. Romul și Maria Simu, dl. Emil Verzariu, N. N., I. A. P.; câte 1 cor. dl. Muntean, d-șoarele Letiția Popescu și Susana Sabo, d-na Malvina Verzariu, 40 fl. Saffa Rempold.

Cu vestimente au contribuit: d-nele Letiția Dr. Bologa un rând de haine pentru un băiat, Carolina Codarcea 2 rochițe, 2 bluze, 1 căput și o pălărie; Eugenia Crețiu 2 rochii, 2 căputuri; Elena Dr. Isacu 7 bucăți de așchituri, 2 părechi ciorapi și 1 jachetă; Valeria Popescu o jachetă, și în sfârșit d-na Letiția Dr. Bologa o ferdele de mere.

Pentru darurile acestea generoase subasemnata direcțiune școlară se simte plăcut îndemnată a exprima și pe aceasta cale în numele numărösilor școlari ajutoari cele mai profunde mulțumiri atât bunilor contribuitori, cât și Onoratului Comitet și Reuniunii femeilor, și în deosebi d-nei prezidență Elena Dr. Isacu, căreia îi revine partea leului din acest act frumos de binefacere,

precum și d-nei Maria Botezan pentru confecționarea numărösorilor bucăți de vestimente.

Comitetul Reuniunii femeilor a săvârșit un act, ce de sigur îl onorează. *Direcțiunea școlară.*

— **Bomba.** Ieri a avut loc în Petersburg o întâmplare ciudată. La cafeneaua centrală a intrat un tânăr, care părea a fi student, s'a așezat liniștit la masă, și a cerut un ceai. Până să se întorcă cheierul ei și a așezat pachetul, ce-l adusesse în mână, pe masă, și s'a dus să-și strângă câteva zile. În vremea asta cheierul l-a adus cesiu), dar din nebișgare de seamă a atins pachetul de pe masă, care, cazând, a explodat... În pachet era o bombă. Cheierul s'a prefăcut în bucăți. În cafenea s'a ivit o panică grozavă, așa că tânărul a putut să dispară ușor. — După o nouă telegramă din Petersburg, se crede, că tânărul cu bomba ar fi membrul unei societăți secrete, care ar ține la omorirea țarului și țarinei. Această societate și-ar avea sediul în Petersburg, în apropierea palatului imperial.

— **Logodnă.** Ni-se anunță logodna dlui *Moise Labașan* zăb. de pedagogie din Șistaroveț cu d-șoara *Nina Dragoș*, din Hălmeagiu. Felicitările noastre!

— **Goethe și cutremurul din Messina de la 1783.** — Goethe era la curtea dela Weimar; aici a simțit el marele cutremur dela Messina din 1783. În miezul nopții își chemă servitorul și îl întrebă, dacă nu a văzut ceva pe cer.

Servitorul răspunde negativ, tot așa și un soldat, care făcea pază palatului. Ascultă, zise Goethe servitorului său, noi sau avem acum un cutremur, sau o să avem unul cât de curând. A doua zi s'a povestit observațiile sale și la curte, dar spusese sale n'au fost luate în serios.

Peste puțin trebnă însă să se adevărească, că poetul avea dreptate. După o săptămână veni știrca că o parte a Messinei a fost nimicită de cutremur. Mai târziu Goethe a vizitat în persoană Messina. A găsit restință numai biserica și mănăstirea izvoțiilor.

— **Cucerirea văzduhului.** Un inginer din Marburg s. d. Lahn a născocit o cale aeriară și are model gata în amănunte: o împănare de balon sistem Zeppelin cu o cale ferată. Va duce 60 de inși. Puterea mișcătoare nu se va fabrica în balon, ci i se va da prin săvănă. Se crede că înțeala va fi de 150 până la 200 kilograme pe ceas.

Vor fi părechi de roate cari vor alerga pe cabluri și helicele vor da înboldul.

Balorul nu va avea de suferit de izbiteri de vânt din cauză.

— **Vin de deal de Ghicroc** calitate escelentă este de vânzare la d-na Cristina Secula, Györök, (Arad m.) cantitate dela 50 litre în sus. Butoaiele sunt a se trimite tot la aceeaș adresă.

— **Welnberger Ferencz** giuvvergiu popular în Arad str. Andrásy Nr. 20. Recomandă cele mai frumoase și mai ieftine foarte convenabile cadouri de Crăciun și de anul nou, cu prețuri foarte moderate.

Ultime informațiuni.

Dl Wekerle la Viena.

— Prin telefon. —

Budapesta, 5 Ianuarie.

Din Viena se telegrafiază că azi dimineață dl Wekerle a sosit acolo însoțit de secretarul său dl Bärzzy. Dela gară el a mers la palatul ministerului unguresc unde a avut cu ministrul M. Sale dl Zichy o convorbire de o oră.

La orele 11 dl Wekerle s'a prezentat în palatul arhiducelui Leopold Salvator iar la

12 la ministrul de externe baronul Aehrenthal.

La ora 1 a avut loc un dineu dat de toți miniștrii austriaci în frunte cu baronul Bienenrth, ministrul-președinte austriac.

Dl Wekerle va petrece două zile în Viena.

Constituția Bosniei.

— Prin telefon. —

Viena, 5 Ianuarie.

La ministerul comun de finanțe se studiază proiectul unei constituții pentru Bosnia și Herțegovina.

În fruntea celor două țări se va pune un ban, întocmai ca și în Croația.

Concert, petreceri.

Corul vocal bisericesc gr.-ort. român din Buzovicu aranjează în 26 Decembrie 1908 s. z. (8 Ianuarie 1909 s. n.) a doua zi de Crăciun un concert în sala hotelului Braacovicu, la care invită cu simă Comitetul.

Inteligenta română din Dobra invită la reprezentarea teatrală ce se va ține în hotelul „La huzar” din Dobra Sâmbătă, în 27 Decembrie 1908 (9 Ianuarie 1909 a 3-a zi de Crăciun).

Corul vocal bisericesc rom. gr.-ort. din Buzovicu aranjează a doua zi de Crăciun în 26 Decembrie s. z. în sala școlii gr.-ort. rom. din loc, sub dirigența d-ni învățător Dănilă Ilișcu producție teatrală împreună cu concert.

Economie.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 1 Decembrie 1908.

Cluj INCHERIEREA la 1 ORĂ și jum.:

Ovis pe Aprilie 1908 (100 kg.)	25-32 — 25-34
Săcară pe Aprilie	18-54 — 18-56
Cucuruz pe aprilie	14-70 — 14-72
Ovis pe Aprilie	17-28 — 17-30

Prețul creșterilor după 100 kg. a fost următorul:

Ovis nou

De Tira — — — —	24 K. 90 — 25 K. 85
Din comitatul Albel — — —	24 > 70 — 25 > 60
De Pesta — — — —	24 > 80 — 25 > 70
Băntăreac — — — —	24 > 85 — 25 > 60
De Bacsa — — — —	24 > 95 — 25 > 85
Săcară — — — —	20 > 10 — 20 > 30
Orzul de nutreț, cvallit. I.	16 > 10 — 16 > 30
„ de cvallitatea II.	15 > 70 — 16 > 00
Ovis de „ I.	17 > 25 — 17 > 50
„ „ „ II.	16 > 95 — 17 > 25
Cucuruz — — — —	13 > 80 — 14 > 20

Poșta Redacției.

Dimitrie Sălăjan, Nădlac. — Adresa ziarului „Românul” e: „Românul” (The Roumanian) 4915 Detroit Ave. N. Cleveland, O.

Poșta Administrației.

I. B. Baria. Am primit 12 cor. ca ab. până la 1 Iulie 1909.

Marțian Andru, Gyebes. — De aici ziarul se expediază regulat, recizamați la poșta de acolo.

Redactor responsabil Constantin Savu.

Editor proprietar George Nichin.

Excelent mijloc exterior.

Podagră,

reumatism, junghiuri, dureri de spate și de mijloc, amor țeli, dureri nervoase de cap și orice boală și dureri reumatice sau de podagră se vindecă în modul sigur prin excelentul

„EZEREUM”
SPIRIT de MENTHOL.

Se comandă dela singurul lui preparator

BÁLINT GÉZA

farmacia „Orangyal”

EGER, (com. Haves) Káptalan utca.

Prețul unui flacon original cu modul de întrebuințare e 2 cor. Pentru 12 cor. trimise anticipativ trimit 6 flacoane franco.

Numai pentru întrebuințare exterioră.

Procurați

de la librăria „TRIBUNEI“

Arad, str. Deák Ferencz 20

„Cantorul Bisericesc“

aranjat de

GEORGE BUJIGANU
învăț. în Deliblata.

Cel mai practic op bisericesc, cea mai bogată antologie a cântărilor bisericești la români.

Indispensabila lui necesitate o documentează iuțala cu care a trecut prima ediție în un an 1000 exemplare.

Opul să extinde pe 444 pag. octav mare, pe 2 coloane, litere latine, tipar roșu-negru. Cuprinde rînduiele tuturor sărbătorilor de peste an, precum și tipul bisericesc. Op aprobat de consistor!

Legătură artistică, confecționat la prima compactorie din Budapesta.

Prețul unui exemplar broșat 10 cor. legat în pânză frumos aurit 12 cor., legătură lux 1/2 piele 14 cor. Lux nu se mai află, numai după comanda specială bucată 16 cor. plus porto postal 60 fil.

Fiecare exemplar e provăzut cu scuti-toare (tock).

Intrebuințarea „Cantorului Bis.“ dispensează pe toate celelalte cărți bisericești, ca: mineiul, triodul, penticostarul, molitvelnicul etc.

Pe table e gravată sfânta Treime și cei 4 evangeliști, după Smigelschi.

Raritate bisericească, mai 200 exemplare de vânzare.

Cel mai frumos dar de sărbători bisericilor și specialiștilor bisericești.

Administrația tipografiei și librăriei „Tribunei“.

In atențiunea fabricanților și a economilor!

Skafszky Adolf

Fermă de mașini și montarea lor.
BUDAPESTA, VIII Tömő utca nr. 23.

Se angajază să monteze tot felul de mașinării, pentru ferestrele și mașini cu aburi precum și în fabrici de spirt și de cărămidă, apaducte, pompe compresare, montarea tipografiilor tot asemenea transmisiunii și conducte de ploale. — Primesc reparaturile și transporte de mașini.

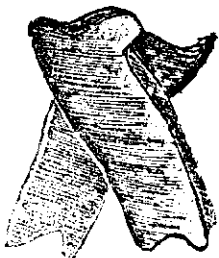
Fabricația cea mai bună de

PIELE

și de fâlpi, fabricația proprie de partea de sus a ghetelor, în asortimentul cel mai mare, cu toată scumpetea se găsesc cu prețurile cele mai ieftine în magazinul de pele al lui

Gyöngy Sándor

BUDAPEST III., Tavasz u. 1

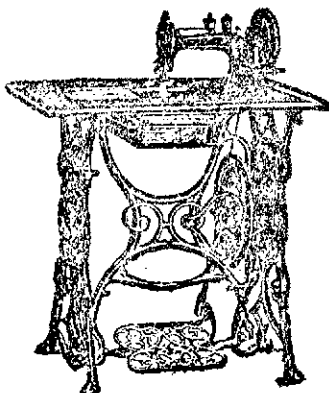
Distins cu diploma de recunoștință
:: în anul 1904. ::

Catalogul ilustrat a prețurilor gratuit.

Mașini de cusut

cu plățirea în rate.

Mare asortiment la
Joan Kalenda,
în Oradea-Mare,
(Nagyvárad), lângă biserica Holdaș.

Tot acolo se repară mașini de cusut mașini de scris și gramoloane.
— Telefon în comitatul întreg nr. 245. —

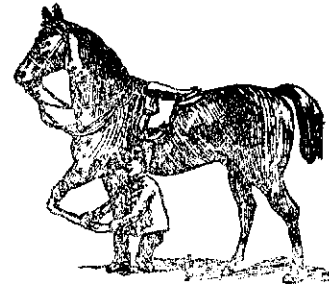
Struguri de desert

din vie proprie de Gioroc, se capătă în pachete dela 5 kigr. la

Pásztó J. în Arad.
Nr. telefonului 520.

Făurărie și potcovărie nouă.

Am onoare a încu-noștință on. public din loc și jur posesor de ca', că am deschis

făurărie și potcovărie

în Strada Nádor Nr. 4
(în casa Nemess Géza).

Pregătesc tot felul de potcoave igienice, la dorință potcovesc și în grajd acasă, primesc a potcovi lunar, cu prețurile cele mai moderate, precum și pregătirea a orice soiu de trăsuri domnești moderne.

Angajându-mă la aceasta, rog binevoitorul sprijin al on. public.

Cu distinsă stimă

Schreiber Ferencz
potcovar diplomat și specialist.

Crema Salvator cel mai bun cosmetic pentru mâni și față, contra pistruiilor și a necurătenilor de pe față. 1 borcan 1 cor.

Pudra Salvator, apără fața de părleală și face pelea albă ca laptele. Albă, roză și crem, 1 cutie 1 coroaună.

Săpun Salvator, în timpul cel mai scurt face pelea fină și fragedă. 1 bucată o coroaună.

Praf de pele Salvator Nr. III. un medicament sigur contra a-sudării mânilor și a picioarelor, absolut nestricăcios. 1 cutie 1 coroaună.

Soirt de vin (Franzbrandwein) Salvator.

Un medicament de casă canoseut care nu trebuie să lipsească din nici o casă. Se recomandă la orice răceală, durere de cap, migrenă, junghiuri, reumă și ischios. Prețul unei sticle 1 coroaună.

Schwedische Tropfen. (Picături de Svedia) o doctorie probată contra boalelor de stomac. O sticlă originală 1 coroaună.

Balsam pentru bătăături depărtează repede și fără durere orice bătăătură, pelea întărită sau negei. Prețul unei sticle cu pensulă 70 ileri.

Toate aceste preparate sunt numai atunci veritabile, dacă sunt provăzute cu marca de scut „Salvator“.

Comandele din provincă se execută prompt și cu băgare de seamă.

S. Mittelbach,
farmacia și drogheria la Salvator.
Zagrab
(Croatia).

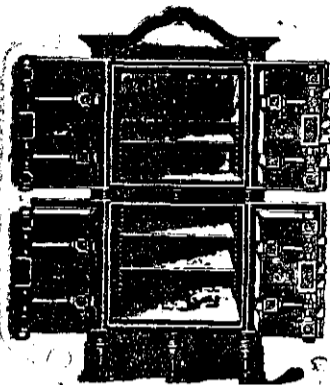

Recomandă fabricațiile sale proprii de

casse de bani

de orice mărime și construite din materialul cel mai bun și mai trainic.

Fabrică: dulapuri panoposite, încuitori-safe pentru casse de economii, dulapuri de bani și documente totfelul de articlii ce se țin de branșa asta.

Recomandă de-asemena practicele (mașini)

● cuptoare de fert ●

in toate versiunile dela execuția cea mai simplă până la cea mai elegantă.

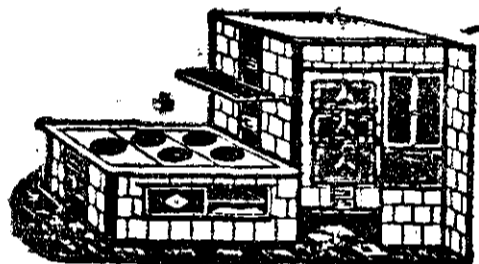
Atrage atențiunea on. public din localitate și din împrejurime asupra atelierului său de

● lăcătușerie, și construcție ●

care-i cel mai mare din tot Sibiu!

și pe care l-am instalat conform cerințelor moderne și l-am înzestrat cu puteri excelente de muncă! Primesc ori-ce-fel de construcții atingătoare de această branșe, precum:

lucrări de la clădiri, portaluri, schele și gratii de fer, îngrădiri de fer la coridoare și balcoane, geamlăcuri, uși de fer, îngrădiri de fer, la mormânturi, cișmele și orice lucrări de fer și lucrări de bas-relief.

Trimit gratis și franco deciziuni (proiecte de cheltueli) pentru casse de bani, mașini de fert (șparchert) etc.

E. Purece

Sibiu, Schmidtgasse 19.

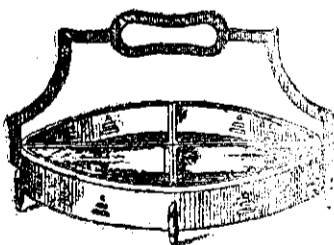
Prăvălie nouă de obiecte de argint de China!

Kolozsvár, Mátyás Király-tér 9
— (fosta prăvălie de bijuterii a lui Nagy József). —

Adu la cunoștința on. public, că am deschis o

prăvălie de obiecte de argint de China

corespunzătoare cerințelor timpului modern. Țin un mare deposit permanent de tacâmuri, tave, jardiniere, cabare, ceșuri și tot felul de obiecte de lux, fasonul cel mai modern. Țin mare deposit din obiectele de Bernsdorf și Szandrick, tot asemenea obiecte optice. Solicit păr. on. public. Cu stimă

Feuerstein Herman

în Cluj (Kolozsvár)
Mátyás Király-tér nrul 9.

— Prețuri solide. —
Preț-curent gratis și frec.
Comandele în provinciile se săvârșesc prompt și solid.

In atelierul meu de instrumente muzicale

în Chichinda-mare (NagyKikinda) str. Sándor-Főherceg

provăzut cu puteri de muncă speciale se repară tot felul de instrumente muzicale în mod special cu prețuri ne-maipomenit de ieftine. Țin în deposit totfelul de violine fabricația cea mai bună, tambure, harmonice și gramofone, precum și plăci de gramofone. Apoi tot felul de părți de instrumente.

La comande din provincie se face lucrul cu îngrijire sub supravegherea mea.

Cu deosebită stimă:

KELEMEN ANTAL

liferant de instr. muzicale.

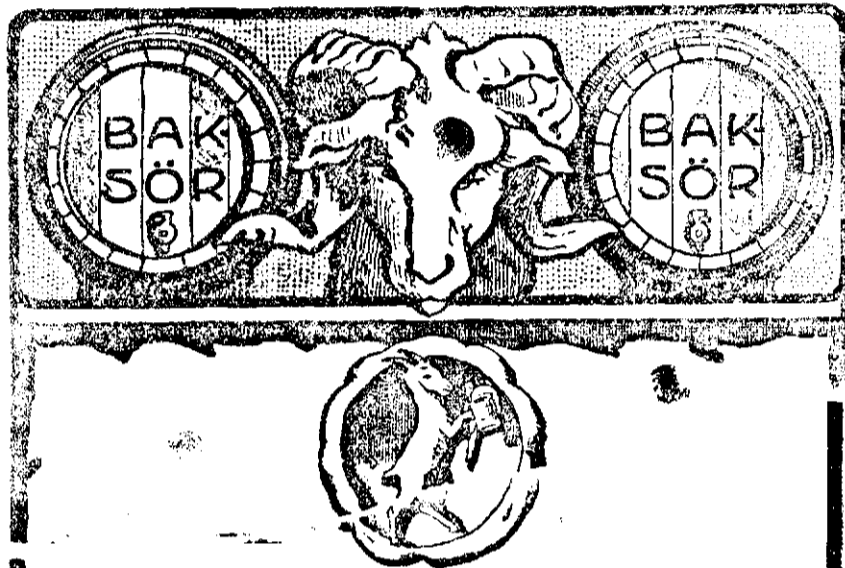
Prima fabrică pentru slefuitul sticlei, pentru lucrări artistice de sticlărie și fabrică de oglinzi din sudul Ungariei

Arad V, Pécskai-ut 17. Telefon 525.

și-a pus în funcțiune uzinele sale în ziua de **21 Oct. 1908.**

Efectuește repede și ieftin comenzile următoare:

Oglinzi șlefuite sau simple, lucrări de sticlărie artistică încadrate în aramă pentru instalații de vitrine, geamuri călite, oglinzi de Veneția. Lustruiri — de oglinzi vechi cu prețuri moderate. —

BEREA „BAKSÖR”

de

Sân-Nicolaul-mare (N.-Szt.-Miklós).

Cea mai plăcută, mai gustoasă și mai nutritivă beaură pentru suferinzi de anemie, nervositate, slăbire și insomnie, precum și pentru slăbănogi.

FABRICA DE BERE soc. pe acțiuni în Nagy-Szent-Miklós.

Szoták József

fabricant și turnător artistic de obiecte de bronz, candelabre, table de firmă de metal

Kassa, Pogány-utca 9.

Lucrează pentru fabricanți de mobilă după orice desemn părți de metal necesare la mobile.

Mai departe table de metal pentru firme de avocați, medici, fabricanți, totodată table pentru comune și numere de casă.

Totodată se face candelabre pentru case, cafenele și biseriei, până la cele mai luxoase și complicate cu prețuri moderate.